



Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 23 november 2021 *

”Överklagande – Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik – Bekämpande av terrorism – Restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter – Frysning av tillgångar – Gemensam standpunkt 2001/931/Gusp – Förordning (EG) nr 2580/2001 – Beslut att låta en organisation kvarstå i förteckningen över personer, grupper och enheter som deltar i terroristhandlingar – Redogörelse för individuella skäl som delgivits organisationen och som återfinns i en separat handling i förhållande till den rättsakt som innehåller en allmän motivering – Bestyrkande av redogörelsen för de individuella skälen – Artikel 297.2 FEUF”

I mål C-833/19 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 14 november 2019,

Europeiska unionens råd, företrätt av B. Driessen och S. Van Overmeire, båda i egenskap av ombud,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Hamas, Doha (Qatar), företräd av L. Glock, avocate,

sökande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, avdelningsordförandena A. Prechal, E. Regan, S. Rodin och I. Jarukaitis, samt domarna T. von Danwitz (referent), M. Safjan, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra och L. S. Rossi,

generaladvokat: A. Rantos,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: franska.

och efter att den 3 juni 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Europeiska unionens råd har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 4 september 2019, Hamas/rådet (T-308/18, EU:T:2019:557) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade tribunalen:
 - rådets beslut (Gusp) 2018/475 av den 21 mars 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism, och om upphävande av beslut (Gusp) 2017/1426 (EUT L 79, 2018, s. 26),
 - rådets genomförandeförordning (EU) 2018/468 av den 21 mars 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2017/1420 (EUT L 79, 2018, s. 7),
 - rådets beslut (Gusp) 2018/1084 av den 30 juli 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism, och om upphävande av beslut (Gusp) 2018/475 (EUT L 194, 2018, s. 144), och
 - rådets genomförandeförordning (EU) 2018/1071 av den 30 juli 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2018/468 (EUT L 194, 2018, s. 23),

(nedan gemensamt kallade de omtvistade rättsakterna), såvitt dessa rättsakter avser Hamas, inklusive Hamas-Izz al-Din al-Qassem.

Tillämpliga bestämmelser

Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1373 (2001)

- 2 Den 28 september 2001 antog Förenta nationernas säkerhetsråd resolution 1373 (2001), där strategier lades fram för att med alla medel bekämpa terrorism och i synnerhet finansieringen av terrorism. I punkt 1 c i denna resolution föreskrivs bland annat att alla stater utan dröjsmål ska frysa penningmedel och andra finansiella tillgångar eller ekonomiska resurser för personer som begår eller försöker begå terrorishandlingar alternativt deltar i eller underlättar genomförandet av terrorishandlingar, för enheter som ägs eller kontrolleras av sådana personer, och för personer eller enheter som agerar å sådana personers eller enheters vägnar eller under deras ledning.
- 3 Resolutionen innehåller inte någon förteckning över de personer som dessa restriktiva åtgärder ska tillämpas på.

Unionsrätt

Gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp

4 För att genomföra nyssnämnda resolution 1373 (2001) antog rådet, den 27 december 2001, gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 2001, s. 93).

5 I artikel 1.1, 1.4 och 1.6 i denna gemensamma ståndpunkt föreskrivs följande:

”1. Denna gemensamma ståndpunkt skall tillämpas i enlighet med bestämmelserna i följande artiklar på personer, grupper och enheter som deltar i terroristhandlingar och finns förtecknade i bilagan.

...

4. Förteckningen i bilagan skall upprättas på grundval av exakta uppgifter eller fakta i det relevanta ärendet som visar att ett beslut har fattats av en behörig myndighet beträffande de personer, grupper eller enheter som avses, oavsett om det gäller inledande av undersökningar eller rättsliga åtgärder i fråga om en terroristhandling, försök att begå, delta i eller underlätta en sådan handling, grundat på bevis eller allvarliga och trovärdiga indicier eller en dom för sådana handlingar. Personer, grupper och enheter som enligt FN:s säkerhetsråd är knutna till terrorism eller mot vilka säkerhetsrådet har utfärdat sanktioner kan ingå i förteckningen.

I denna punkt avses med behörig myndighet: en rättslig myndighet eller, om rättsliga myndigheter inte har behörighet på det område som omfattas av denna punkt, en likvärdig myndighet som är behörig på det området.

...

6. Namnen på de personer och enheter som finns i förteckningen i bilagan skall ses över med jämna mellanrum minst en gång var sjätte månad för att man skall försäkra sig om att det är berättigat att behålla dem i förteckningen.”

6 ” Hamas-Izz al-Din al-Qassem (Hamas terroristgren)” återfanns i den ”[f]örteckning över personer, grupper och enheter som avses i artikel 1” i gemensam ståndpunkt 2001/931, som bilagts denna gemensamma ståndpunkt.

Förordning (EG) nr 2580/2001

7 För att på gemenskapsnivå genomföra de åtgärder som avses i gemensam ståndpunkt 2001/931, antog rådet förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 2001, s. 70, och rättelse i EUT L 52, 2010, s. 58). I artikel 2.3 i denna förordning föreskrivs i synnerhet att rådet enhälligt ska upprätta, revidera och ändra förteckningen över personer, grupper och enheter, på vilka denna förordning ska tillämpas i enlighet med bestämmelserna i artikel 1.4, 1.5 och 1.6 i gemensam ståndpunkt 2001/931.

- 8 Samma dag antog rådet beslut 2001/927/EG om upprättande av den förteckning som avses i artikel 2.3 i förordning nr 2580/2001 (EGT L 344, 2001, s. 83), där " Hamas-Izz al-Din al-Qassem " återfanns, precis som i förteckningen i bilagan till gemensam ståndpunkt 2001/931.
- 9 Förteckningarna över personer, grupper och enheter som bilades gemensam ståndpunkt 2001/931 och beslut 2001/927 uppdaterades regelbundet, i enlighet med artikel 1.6 i gemensam ståndpunkt 2001/931 och artikel 2.3 i förordning nr 2580/2001. " Hamas-Izz al-Din al-Qassem " och därefter " Hamas (inklusive Hamas-Izz al-Din al-Qassem) " (nedan kallad Hamas) kvarstod i de förteckningar som bilagts senare rättsakter.

Rådets arbetsordning

- 10 I ingressen till rådets beslut 2009/937/EU av den 1 december 2009 om antagande av rådets arbetsordning (EUT L 325, 2009, s.35) anges följande:

- "1) Lissabonfördraget medför flera ändringar vad gäller såväl rådets och dess ordförandeskaps funktionssätt och rådets struktur som de olika typerna av unionsrättsakter och förfarandet för antagande av akter, särskilt genom att göra åtskillnad mellan lagstiftningsakter och icke-lagstiftningsakter.
- 2) Arbetsordningen som antogs den 15 september 2006 bör därför ersättas med en arbetsordning som innehåller de ändringar som krävs för genomförandet av Lissabonfördraget."

- 11 I artikel 12.1 och 12.3 i rådets arbetsordning, som bilagts ovannämnda beslut, anges följande under rubriken "Vanligt skriftligt förfarande och förenklat skriftligt förfarande":

"1. Rådets akter med avseende på brådskande ärenden kan antas genom skriftlig omröstning, om rådet eller [Ständiga representanternas kommitté (Coreper)] enhälligt beslutar att tillämpa detta förfarande. Under särskilda omständigheter kan även ordföranden föreslå ett sådant förfarande; i så fall får skriftlig omröstning äga rum om alla rådsmedlemmar är överens om det.

...

3. Generalsekretariatet ska fastställa när ett skriftligt förfarande är avslutat."

- 12 Artikel 15 i rådets arbetsordning, med rubriken "Undertecknande av akter", har följande lydelse:

"Texten till sådana akter som antas av Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och texten till sådana akter som antas av rådet ska undertecknas av den ordförande som tjänstgör vid tidpunkten för antagandet och av generalsekreteraren. Generalsekreteraren får delegera sin undertecknanderätt till generaldirektörer vid generalsekretariatet."

De omtvistade rättsakterna

Beslut 2018/475 och genomförandeförordning 2018/468

- 13 Den 21 mars 2018 antog rådet beslut 2018/475 och genomförandeförordning 2018/468. Hamas kvarstod i de förteckningar som bilades dessa rättsakter.
- 14 Skälen 2–6 i beslut 2018/475 hade följande lydelse:
- ”2) Den 4 augusti 2017 antog rådet beslut (Gusp) 2017/1426 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt [2001/931] (nedan kallad förteckningen).
- 3) I enlighet med artikel 1.6 i gemensam ståndpunkt [2001/931] är det nödvändigt att med jämna mellanrum se över namnen på personer, grupper och enheter i förteckningen för att säkerställa att det är berättigat att behålla dem i förteckningen.
- 4) I detta beslut anges resultatet av den översyn som har genomförts av rådet med avseende på de personer, grupper och enheter på vilka artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt [2001/931] är tillämpliga.
- 5) Rådet har kontrollerat att de behöriga myndigheter som avses i artikel 1.4 i gemensam ståndpunkt [2001/931] har fattat beslut beträffande alla personer, grupper och enheter i förteckningen, om att dessa personer, grupper och enheter har deltagit i terroristhandlingar i den mening som avses i artikel 1.2 och 1.3 i gemensam ståndpunkt [2001/931]. Rådet har också konstaterat att de personer, grupper och enheter på vilka artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt [2001/931] är tillämpliga bör fortsätta att omfattas av de särskilda restriktiva åtgärder som anges i den gemensamma ståndpunkten.
- 6) Förteckningen bör uppdateras i enlighet med detta och beslut (Gusp) 2017/1426 bör upphävas.”
- 15 I skälen 1–6 i genomförandeförordning 2018/468 angavs följande:
- ”1) Den 4 augusti 2017 antog rådet genomförandeförordning (EU) 2017/1420 om genomförande av artikel 2.3 i förordning [nr 2580/2001], varigenom det fastställdes en uppdaterad förteckning över personer, grupper och enheter på vilka förordning [nr 2580/2001] är tillämplig (nedan kallad förteckningen).
- 2) Där det varit praktiskt möjligt har rådet delgett samtliga personer, grupper och enheter redogörelser för skälen till att de har upptagits på förteckningen.
- 3) I ett meddelande som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* informerade rådet personerna, grupperna och enheterna på förteckningen om att det hade beslutat att låta dem kvarstå på förteckningen. Rådet informerade även de berörda personerna, grupperna och enheterna om att de av rådet kunde begära en redogörelse för skälen till att de förts upp på förteckningen, om de inte redan hade meddelats en sådan redogörelse.
- ”

- 4) Rådet har reviderat förteckningen i enlighet med kravet i artikel 2.3 i förordning [nr 2580/2001]. Vid revideringsarbetet beaktade rådet såväl de synpunkter som det erhållit från de berörda som den uppdaterade information som det erhållit från de behöriga nationella myndigheterna avseende statusen på nationell nivå för de individer och enheter som är uppförda på förteckningen.
 - 5) Rådet har kontrollerat att de behöriga myndigheter som avses i artikel 1.4 i rådets gemensamma ståndpunkt [2001/931] med avseende på alla personer, grupper och enheter har fattat beslut om att dessa har deltagit i terroristhandlingar i den mening som avses i artikel 1.2 och 1.3 i gemensam ståndpunkt [2001/931]. Rådet har också konstaterat att de personer, grupper och enheter på vilka artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt [2001/931] är tillämpliga bör fortsätta att omfattas av de särskilda restriktiva åtgärder som föreskrivs i förordning [nr 2580/2001].
 - 6) Förteckningen bör uppdateras i enlighet med detta och genomförandeförordning (EU) 2017/1420 bör upphävas.”
- 16 Beslut 2018/475, genomförandeförordning 2018/468 och redogörelsen för skälen till dessa rättsakter antogs av rådet genom ett skriftligt förfarande i den mening som avses i artikel 12.1 i denna institutions arbetsordning.
 - 17 Genom skrivelse av den 22 mars 2018 översände rådet, till Hamas advokat, redogörelsen för skälen för att låta Hamas kvarstå i de förteckningar som bilagts beslut 2018/475 och genomförandeförordning 2018/468.
 - 18 Det framgår av denna redogörelse för skälen att rådet grundade sitt beslut att låta Hamas kvarstå i dessa förteckningar dels på ett beslut av Secretary of State for the Home Department (Förenade kungarikets inrikesminister) av den 29 mars 2001 (nedan kallat Förenade kungarikets inrikesministers beslut från 2001), dels på tre beslut som Amerikas förenta staters myndigheter antagit den 23 januari 1995, den 8 oktober 1997, respektive den 31 oktober 2001 (nedan kallade de amerikanska myndigheternas beslut). Efter att ha undersökt uppgifterna i dessa nationella beslut var för sig, uppgav rådet i den huvudsakliga delen av redogörelsen för skälen att vart och ett av dessa beslut innehöll tillräckliga skäl för att uppföra Hamas i ovannämnda förteckningar. Härvidlag konstaterade rådet att dessa nationella beslut var beslut antagna av behöriga myndigheter i den mening som avses i artikel 1.4 i gemensam ståndpunkt 2001/931, och att de fortfarande var i kraft. Rådet underströk därefter att de skäl som legat till grund för att uppföra Hamas i dessa förteckningar fortfarande gjorde sig gällande och att Hamas därför skulle kvarstå i förteckningarna.
 - 19 Redogörelsen för skälen till rättsakterna innehöll en bilaga A, avseende Förenade kungarikets inrikesministers beslut från 2001, och bilaga B, avseende de amerikanska myndigheternas beslut. Dessa bilagor innehöll en redogörelse för den nationella lagstiftning som legat till grund för de nationella myndigheternas respektive beslut, de definitioner av ”terrorism” som förekom i denna lagstiftning, en beskrivning av förfarandena för översyn av sådana beslut, en redogörelse av de omständigheter som dessa myndigheter grundat sig på, samt ett konstaterande att dessa omständigheter utgjorde terroristhandlingar i den mening som avses i artikel 1.3 i gemensam ståndpunkt 2001/931.

Beslut 2018/1084 och genomförandeförordning 2018/1071

- 20 Den 30 juli 2018 antog rådet beslut 2018/1084 och genomförandeförordning 2018/1071. Hamas kvarstod i de förteckningar som bilades dessa rättsakter.
- 21 Motiveringen i skälen 2–6 i beslut 2018/1084 och skälen 1–6 i genomförandeförordning 2018/1071 motsvarar i huvudsak motiveringen i skälen 2–6 i beslut 2018/475 respektive skälen 1–6 i genomförandeförordning 2018/468, vilka återges i punkterna 14 och 15 ovan. På samma sätt antog rådet beslut 2018/1084 och genomförandeförordning 2018/1071 samt redogörelserna för skälen till dessa rättsakter genom ett skriftligt förfarande i den mening som avses i artikel 12.1 i denna institutions arbetsordning.
- 22 Genom skrivelse av den 31 juli 2018 översände rådet, till Hamas advokat, redogörelsen för skälen att låta nämnda organisation kvarstå i de förteckningar som bilagts beslut 2018/1084 och genomförandeförordning 2018/1071. Denna redogörelse för skälen var i huvudsak identisk med den som översänts till Hamas för att motivera beslutet att låta Hamas kvarstå i de förteckningar som bilagts beslut 2018/475 och genomförandeförordning 2018/468, och som avses i punkterna 17–19 ovan.

Talan vid tribunalen och den överklagade domen

- 23 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 17 maj 2018 väckte Hamas talan om ogiltigförklaring av beslut 2018/475 och genomförandeförordning nr 2018/468. Sedan dessa akter har upphävts och ersatts av beslut 2018/1084 respektive genomförandeförordning 2018/1071, justerade Hamas sina ursprungliga yrkanden så att talan även avsåg en ogiltigförklaring av sistnämnda akter, såvitt de avsåg Hamas.
- 24 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring av de omtvistade rättsakterna åberopade Hamas sju grunder, varav den första avsåg ett åsidosättande av artikel 1.4 i gemensam standpunkt 2001/931, den andra en oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna, den tredje en oriktig bedömning avseende kvalificeringen av Hamas som en terroristorganisation, den fjärde ett åsidosättande av principen om icke-inblandning, den femte ett otillräckligt beaktande av hur situationen utvecklats med hänsyn till den tid som förflutit, den sjätte ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten, och den sjunde ett åsidosättande av principen om iakttagande av rätten till försvar och rätten till ett effektivt domstolsskydd. Som svar på en fråga som tribunalen ställde som en åtgärd för processledning åberopade Hamas en åttonde grund, avseende att redogörelserna för skälen inte var bestyrkta.
- 25 Tribunalen prövade först, i punkterna 42–261 i den överklagade domen, de sju första grunderna. I punkt 76 i den överklagade domen fann tribunalen att motiveringen av de amerikanska myndigheternas beslut var otillräcklig i förevarande fall, varför dessa beslut inte kunde ligga till grund för de omtvistade rättsakterna. I punkt 77 i den överklagade domen drog tribunalen härav slutsatsen att den fortsatta prövningen av talan skulle begränsas på så sätt att den skulle avse de omtvistade rättsakterna i den mån de grundades på Förenade kungarikets inrikesministers beslut från 2001. Efter denna prövning fann tribunalen att talan inte kunde vinna bifall såvitt avsåg någon av de sju första grunderna.

- 26 I punkt 269 i den överklagade domen prövade tribunalen därefter den åttonde grunden, och ansåg att den avsåg tvingande rätt. Efter att i punkterna 270 och 271 i den överklagade domen ha hänvisat till artikel 297.2 första stycket FEUF och artikel 15 i rådets arbetsordning, fann tribunalen, i punkterna 272–277 i den överklagade domen, att de regler avseende kommissionens rättsakter som framgår av domen av 15 juni 1994, kommissionen/BASF m.fl., C-137/92 P, EU:C:1994:247, (nedan kallad domen i målet kommissionen/BASF), och som innebär att bestyrkande av en institutions rättsakter genom undertecknande syftar till att trygga rättssäkerheten, även ska tillämpas på rådets rättsakter. I punkterna 278–280 i den överklagade domen påpekade tribunalen vidare att de redogörelser för skälen till de angripna rättsakterna som översänts till Hamas saknade underskrift, och att dessa rättsakter, som visserligen var undertecknade av rådets ordförande och generalsekreterare, inte innehöll någon redogörelse för skälen till varför de antagits.
- 27 I punkterna 281 och 282 i den överklagade domen fann tribunalen emellertid att i enlighet med artikel 296 FEUF och de slutsatser som följer av domen i målet kommissionen/BASF, ska de rättsakter som rådet antar vara motiverade och att själva beslutet och motiveringen utgör en odelbar helhet, med följden att den aktuella rättsakten och redogörelsen för dess skäl ska bestyrkas när, såsom i förevarande fall, de föreligger i separata handlingar, och att ett undertecknande av den ena handlingen inte kan ge upphov till en presumtion för att också den andra har bestyrkts.
- 28 Slutligen underkände tribunalen de argument som rådet framfört och påpekade, i punkterna 297 och 299 i den överklagade domen att den väsentliga formföreskrift som ett sådant undertecknande utgör inte kan ersättas med en beskrivning av det förfarande som har följts inom rådet vid antagandet av de aktuella rättsakterna, och att själva underlåtenheten att bestyrka en rättsakt utgör ett åsidosättande av en väsentlig formföreskrift.
- 29 I punkt 305 i den överklagade domen biföll tribunalen följaktligen talan med stöd av den åttonde grunden och ogiltigförklarade de omtvistade rättsakterna såvitt de avsåg Hamas. Tribunalen förpliktade även rådet att bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Hamas.

Parternas yrkanden

- 30 Rådet har yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen,
 - slutligt avgöra de frågor som är föremål för överklagandet, och
 - förplikta Hamas att ersätta rådets rättegångskostnader avseende förfarandet i första instans och i målet om överklagande.
- 31 Hamas har yrkat att domstolen ska
- ogilla överklagandet, och
 - förplikta rådet att ersätta Hamas rättegångskostnader avseende förfarandet i första instans och i målet om överklagande.

Prövning av överklagandet

- 32 Rådet har anfört två grunder till stöd för sitt överklagande. Genom den första grunden har rådet hävdade att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid prövningen av den åttonde grunden för talan, avseende att redogörelserna för skälen till de omtvistade rättsakterna inte var bestyrkta. Genom den andra grunden har rådet kritiserat tribunalen för att felaktigt ha kommit till slutsatsen att de amerikanska myndigheternas beslut inte utgjorde tillräckligt stöd för att uppföra Hamas i de förteckningar som bilagts de omtvistade rättsakterna (nedan kallade de omtvistade förteckningarna).

Den andra grunden

Parternas argument

- 33 Genom den andra grunden för överklagandet, som ska prövas först, har rådet gjort gällande att tribunalen förde ett felaktigt resonemang i punkterna 65–76 i den överklagade domen, där den konstaterade att de amerikanska myndigheternas beslut inte kunde läggas till grund för de omtvistade rättsakterna.
- 34 Rådet har i detta avseende anfört att dessa beslut offentliggjorts och att redogörelserna för skälen till de omtvistade rättsakterna i tillräcklig utsträckning beskriver de förfaranden som ledde fram till att de antogs, tillämpliga översynsförfaranden samt de rättsmedel som Hamas förfogar över enligt amerikansk rätt. Enligt domstolens praxis krävs det inte att det nationella beslut som ligger till grund för rådets beslut att uppföra någon i den aktuella förteckningen har antagits i en viss juridisk form eller att det har offentliggjorts eller delgivits. Slutligen omnämndes vissa av de uppgifter som dessa myndigheter grundat sig på i redogörelserna för skälen till de omtvistade rättsakterna.
- 35 Hamas anser att den andra grunden inte kan tas upp till prövning och har, bland annat med stöd av beslutet av den 8 april 2008, Saint-Gobain Glass Deutschland/kommissionen (C-503/07 P, EU:C:2008:207, punkt 48), gjort gällande att ett berättigat intresse av att få saken prövad förutsätter att utgången av överklagandet kan medföra en fördel för klaganden. I förevarande fall ansåg tribunalen visserligen att rådet inte i tillräcklig utsträckning hade motiverat varför man lagt de amerikanska myndigheternas beslut till grund för de omtvistade rättsakterna, men fortsatte ändå sin prövning såtillvida dessa rättsakter grundades på Förenade kungarikets inrikesministers beslut från 2001 och slog härvid fast att rådet inte hade åsidosatt bestämmelserna i gemensam standpunkt 2001/931, varför rådet inte kan dra någon fördel av att ifrågasätta den delen av den överklagade domen. Hamas anser dessutom att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser denna grund.

Domstolens bedömning

- 36 I artikel 169.1 i rättegångsreglerna anges att yrkandena i ett överklagande ska avse upphävande, helt eller delvis, av tribunalens avgörande, såsom detta framgår av domslutet eller av slutet i beslutet.

- 37 Denna bestämmelse genomför den grundläggande principen för överklaganden som säger att ett överklagande ska rikta sig mot domslutet i tribunalens dom och inte bara får avse en ändring av vissa domskäl (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 november 2017, *British Airways/kommissionen*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 38 I förevarande fall konstaterar domstolen, i likhet med vad generaladvokaten har påpekat i punkt 81 i sitt förslag till avgörande, att eftersom rådet vunnit framgång såvitt avser de sju första grunderna som Hamas åberopat vid tribunalen ska rådets andra grund för överklagandet inte anses syfta till att domslutet i den överklagade domen ska upphävas, inte ens delvis, utan endast till att vissa av domskälen avseende de sju första grunderna ska ändras.
- 39 Det framgår nämligen av punkt 77 i den överklagade domen, som inte har kritiserats av rådet inom ramen för överklagandet, att artikel 1.4 i gemensam standpunkt 2001/931, där det föreskrivs att en behörig myndighet ska anta beslut avseende berörda personer, grupper och enheter, inte medför något krav på att rådets rättsakter ska grunda sig på flera beslut av behöriga myndigheter. Eftersom tribunalen ansåg att såvitt de omtvistade rättsakterna avsåg beslutet att uppföra Hamas i de omtvistade förteckningarna kunde dessa rättsakter grundas enbart på Förenade kungarikets inrikesministers beslut från 2001. Tribunalen fullföljde därför sin prövning av talan genom att begränsa denna till att avse de omtvistade rättsakterna i den mån de grundade sig på detta beslut, varvid tribunalen godtog rådets argument och underkände Hamas sju första grunder för talan.
- 40 Den andra grunden för överklagandet kan således inte tas upp till prövning

Den första grunden

Parternas argument

- 41 Genom den första grunden för överklagandet har rådet gjort gällande att de omtvistade rättsakterna vederbörligen bestyrkts och att tribunalens bedömning i punkterna 270–305 i den överklagade domen innehåller flera fall av felaktig rättstillämpning.
- 42 I detta avseende har rådet för det första anfört att varken artikel 297 FEUF eller artikel 15 i rådets arbetsordning medför något krav på att den handling som innehåller redogörelsen för skälen till en rättsakt ska undertecknas. Rådet har vidare påpekat att vid genomförandet av gemensam standpunkt 2001/931 är det brukligt att separera de berörda rättsakterna från redogörelserna för skälen till dessa, i enlighet med den praxis från tribunalen som följer av domen av den 12 december 2006, *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/rådet* (T-228/02, EU:T:2006:384, punkt 147).
- 43 Rådet anser även att tribunalen felaktigt har överfört den rättspraxis som följer av domen i målet kommissionen/BASF på förevarande mål. I det målet konstaterades nämligen att redogörelsen för skälen till det aktuella beslutet innehöll flera ändringar jämfört med den text som kommissionskollegiet erhållit, diskuterat och sedermera antagit, medan det i förevarande fall är utrett att rådet antog de omtvistade rättsakterna, inklusive redogörelserna för skälen till dessa, vid samma tidpunkt och enligt samma beslutsförfarande, eftersom redogörelserna inte kan skiljas från de rättsakter de hänför sig till, och ger uttryck för rådets vilja. I motsats till vad som var fallet i målet kommissionen/BASF är den redogörelse för skälen som delgivits Hamas identisk med den redogörelse för skälen som rådet antagit.

- 44 De använda handlingarna, vilka är försedda med elektroniska underskrifter, stämplat och tidsstämplat, omfattas för övrigt av ett system som innebär att det är omöjligt att ändra dessa handlingar sedan de antagits, och den underskrift som rådets ordförande och generalsekreterare anbringat längst ned på de omtvistade rättsakterna innebär att redogörelserna för skälen bestyrkts. Tack vare detta system är de omtvistade rättsakterna, inklusive redogörelserna för de skäl som delgivits Hamas, bestående och oföränderliga, i synnerhet vad gäller deras upphovsman och innehåll på samtliga relevanta språk. Hamas har för övrigt inte på något sätt hävdats att texten i den redogörelse för skälen som organisationen delgivits på något sätt skilde sig från den text som rådet antagit. Härvidlag har rådet tillagt att de delgivningsskrivelser som skickats till Hamas, jämte redogörelserna för skälen, har stämpats av institutionens generalsekretariat.
- 45 Hamas anser att den första grunden inte kan tas upp till prövning, och den i vart fall inte kan leda till bifall för överklagandet.
- 46 Rådets har anfört att den rättspraxis som följer av domen i målet kommissionen/BASF inte kan överföras på förevarande fall, på grund av dess praxis avseende genomförandet av gemensam ståndpunkt 2001/931, de skillnader som föreligger mellan förevarande mål och det mål som gav upphov till nyssnämnda dom, samt det integrerade system för att redigera handlingar som använts. Hamas anser emellertid att dessa argument inte kan tas upp till prövning, eftersom rådet inte på ett tydligt sätt angett vilka delar i den överklagade domen dess kritik riktas mot, och har inte förklarat hur dess argument motsägs av domskälen i den domen.
- 47 Hamas har i sak gjort gällande att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den slog fast att eftersom motiveringen till en rättsakt inte kan skiljas från själva beslutet i denna rättsakt, ska inte bara beslutet utan även dess motivering vara bestyrkt. Rådet har åsidosatt den rättspraxis som följer av domen i målet kommissionen/BASF, och dessutom motsagt sig själv eftersom man har medgett att motiveringen och själva beslutet utgör en odelbar helhet. Hamas har tillagt att eftersom artikel 297 FEUF och artikel 15 i rådets arbetsordning inte innehåller något undantag från reglerna om bestyrkande, ankommer det på rådet att inrätta förfaranden som gör det möjligt att iaktta dessa regler inom ramen för gemensam ståndpunkt 2001/931.
- 48 Tribunalen erinrade dessutom med rätta om att den underskrift som avses i nämnda bestämmelser bland annat syftar till att säkerställa för tredje man att de rättsakter som vederbörande har delgivits har antagits av den berörda institutionen, och att själva underlåtenheten att bestyrka en rättsakt utgör ett åsidosättande av en väsentlig formföreskrift. För tredje man saknar det betydelse hur förfarandet vid rådet förlöper, eftersom den enda omständighet som är av betydelse för en sådan tredje man är att den rättsakt som berör vederbörande bestyrks, såväl i skälen som i själva beslutet. I förevarande fall förhåller det sig så, att de redogörelser för skälen till de omtvistade rättsakterna som översändes till Hamas varken var undertecknade eller ens daterade så att Hamas kunde identifiera dem som rättsakter från rådet eller fastställa vid vilken tidpunkt de antagits. Rådet har för övrigt inte gjort gällande att det var omöjligt att bestyrka de redogörelser för skälen som är aktuella i förevarande mål. Rådets argument avseende förfarandes förlopp är således verkningslösa och ogrundade, och den omständigheten att de redogörelser som översändes till Hamas överensstämmer med de redogörelser som rådet antagit är även den verkningslös.

- 49 Hamas har i tillägg anført att varken artikel 297 FEUF eller artikel 15 i rådets arbetsordning innehåller några bestämmelser om elektroniska signaturer, stämplat eller tidsstämplat, och eftersom rådet inte bara översänt redogörelserna för skälen per e-post utan även per post, kan denna institution inte åberopa en elektronisk signatur. Hamas har slutligen anført att man inte kunde vara säker på att de redogörelser för skälen som organisationen mottagit var äkta.

Domstolens bedömning

- 50 Det ska inledningsvis noteras att det framgår av artikel 256.1 andra stycket FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, och artiklarna 168.1 d och 169.2 i domstolens rättegångsregler att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den överklagade domen ifrågasätts, samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för detta yrkande, vid äventyr av att överklagandet eller den aktuella grunden avvisas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 september 2020, Hamas/rådet, C-122/19 P, ej publicerad, EU:C:2020:690, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 51 I motsats till vad Hamas har hävdade, framgår det i förevarande fall klart av överklagandet vilka punkter i den överklagade domen som kritiserats inom ramen för den första grunden, och det redogörs för skälen till varför rådet anser att dessa punkter är behäftade med felaktig rättstillämpning, så att domstolen har möjlighet att utöva sin lagenlighetsprövning.
- 52 I den mån Hamas har kritiserat rådet för att endast ha upprepat de argument som anförts vid tribunalen och därmed endast ha begärt en omprövning av dessa argument, påpekar domstolen att rådet genom sin första grund för överklagandet har bestridit tribunalens tolkning och tillämpning av unionsrätten, vilken resulterade i att tribunalen – oaktat de argument som rådet anført – konstaterade att en väsentlig formföreskrift hade åsidosatts vid antagandet av de omtvistade rättsakterna.
- 53 När en klagande bestrider tribunalens tolkning eller tillämpning av unionsrätten kan de rättsfrågor som prövades i första instans emellertid på nytt tas upp till diskussion i målet om överklagande. Om en klagande inte på detta sätt kunde utforma sitt överklagande med stöd av grunder och argument som redan åberopats vid tribunalen skulle överklagandeinstitutet förlora en del av sin betydelse (dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 54 Härav följer att den första grunden för överklagandet kan tas upp till prövning.
- 55 Vad gäller frågan huruvida överklagandet kan vinna bifall såvitt avser denna grund, ska det inledningsvis noteras att rättssäkerhetsprincipen förutsätter att varje rättsakt som antagits av administrationen och som har rättsverkningar ska vara tillförlitlig bland annat med avseende på dess upphovsman och dess innehåll. Kontrollen av att formkravet avseende bestyrkande av rättsakter iakttas – och därmed av rättsaktens tillförlitlighet – går före varje annan kontroll, såsom den avseende att rättsaktens upphovsman är behörig eller att kollegialitetsprincipen eller skyldigheten att motivera rättsakter har iakttagits (dom av den 6 april 2000, kommissionen/ICI, C-286/95 P, EU:C:2000:188, punkterna 45 och 46).

- 56 Detta bestyrkande utgör ett väsentligt formkrav vars åsidosättande kan medföra att den berörda rättsakten ogiltigförklaras, och ett sådant åsidosättande kan även prövas ex officio av domstolarna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB, C-584/20 P och C-621/20 P, EU:C:2021:601, punkt 152 och där angiven rättspraxis).
- 57 Det framgår dessutom av domstolens praxis att en egenhändig underskrift av en rättsakt, bland annat av ordföranden för den institution som har antagit den, utgör ett sätt att bestyrka rättsakten, för att trygga rättssäkerheten genom att på de giltiga språken fastställa den text som institutionen antagit. Ett sådant bestyrkande gör det alltså möjligt att i händelse av tvist kontrollera de delgivna eller offentliggjorda texternas exakta överensstämmelse med den antagna texten och därmed med upphovsmannens vilja (se, för ett liknande resonemang, domen i målet kommissionen/BASF, punkterna 74–75).
- 58 I det mål som avgjordes genom domen av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB (C-584/20 P och C-621/20 P, EU:C:2021:601, punkterna 66 och 163), slog domstolen emellertid fast att bestyrkandet av rättsakter från något av unionens organ kan vara avhängigt av tillämpningen av specifika interna förfaranden som organet i fråga har inrättat för detta ändamål. I det målet var den omständigheten att gemensamma resolutionsnämndens (SRB) ordförande egenhändigt hade undertecknat ett ärendeblad som hänvisade till en bilaga till det aktuella beslutet från detta unionsorgan – mot bakgrund av samtliga omständigheter i målet – tillräcklig för att bilagan skulle anses bestyrkt.
- 59 Vad därefter gäller domen i målet kommissionen/BASF, slog domstolen visserligen fast, i punkt 67 i den domen, att själva beslutet och motiveringen till detta utgör en odelbar helhet, och i punkt 77 i samma dom konstaterade domstolen att det aktuella beslutet som avsåg ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget inte hade bestyrkts på det sätt som föreskrevs i artikel 12 första stycket i rådets då tillämpliga arbetsordning, där det angavs att "[r]ättsakter som antas av kommissionen ... skall på det eller de språk på vilka de är giltiga bestyrkas genom ordförandens och generalsekreterarens underskrifter", eftersom den text som kommissionskollegiet antagit inte överensstämde med texten i det beslut som offentliggjorts och delgivits de som beslutet riktade sig till, och eftersom det förelåg skillnader mellan de olika språkversionerna av den text som kommissionskollegiet antagit.
- 60 Såsom tribunalen konstaterade i punkt 279 i den överklagade domen är det emellertid utrett att till skillnad från det beslut som var aktuellt i målet kommissionen/BASF undertecknades de omtvistade rättsakterna av ordföranden för den institution som antagit dem, det vill säga rådet, och dess generalsekreterare. Såsom dessa rättsakter offentliggjorts innehåller de en allmän motivering som utgör grunden till varför de antogs och som anger att rådet – efter en omprövning – kommit till slutsatsen att de personer, grupper och enheter som återfanns i de omtvistade förteckningarna fortsättningsvis skulle omfattas av restriktiva åtgärder, såsom framgår av punkterna 14, 15 och 21 ovan.
- 61 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 73 i sitt förslag till avgörande ska det vidare noteras att domen i målet kommissionen/BASF inte avsåg frågan huruvida motiveringen av en rättsakt i sin helhet ska bestyrkas genom en egenhändig underskrift när en del av denna motivering förekommer i en separat handling som hör till rättsakten i fråga, utan den omständigheten att den text som kommissionskollegiet antagit inte överensstämde med texten i det beslut som offentliggjorts och delgivits de som beslutet riktade sig till, samt det förhållandet att det förelåg skillnader mellan de olika språkversionerna av den text som kommissionskollegiet antagit.

- 62 Mot bakgrund av dessa omständigheter kan domstolens överväganden i domen i målet kommissionen/BASF inte överföras på förevarande mål. Tribunalen gjorde följaktligen en felaktig bedömning när den underkände rådets argument i punkt 298 i den överklagade domen, det vill säga att den faktiska situationen i målet kommissionen/BASF inte kan jämföras med den nu aktuella.
- 63 Vidare ska det fastställas huruvida artikel 297.2 första stycket FEUF och artikel 15 i rådets arbetsordning medför ett krav på att i fråga om sådana rättsakter som de omtvistade rättsakterna ska inte bara själva rättsakten med dess allmänna, offentliggjorda motivering undertecknas, utan även redogörelsen för de individuella skäl som ligger till grund för åtgärden bestående i att frysa den berörda personens eller enhetens tillgångar, när denna redogörelse har delgivits personen eller enheten i en separat handling.
- 64 Det framgår av artikel 297.2 första stycket FEUF att icke-lagstiftningsakter som antas i form av förordningar, direktiv och sådana beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig ska undertecknas av ordföranden för den institution som har antagit dem. I artikel 297.2 andra stycket FEUF föreskrivs bland annat att förordningar och beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. I artikel 297.2 tredje stycket föreskrivs slutligen att sådana beslut som anger till vem eller vilka de riktar sig ska delges den eller dem som de riktar sig till.
- 65 Vad särskilt gäller rättsakter som medför restriktiva åtgärder, såsom de omtvistade rättsakterna, har domstolen redan slagit fast att de utmärker sig på så sätt att de kan betraktas både som rättsakter med allmän giltighet – då de innehåller ett allmänt och abstrakt förbud för en viss grupp personer mot att bland annat ställa penningmedel och ekonomiska resurser till förfogande för personer och enheter vars namn återfinns i förteckningarna i bilagorna – och som en rad individuella beslut i förhållande till dessa personer och enheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 september 2008, Kadi och Al Barakaat International Foundation/rådet och kommissionen, C-402/05 P och C-415/05 P, EU:C:2008:461, punkterna 241–244, och dom av den 23 april 2013, Gbagbo m.fl./rådet, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, punkt 56).
- 66 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 55 i sitt förslag till avgörande följer det av bestämmelsen i artikel 297.2 första stycket FEUF att sådana rättsakter som de omtvistade rättsakterna, vilka utgör icke-lagstiftningsakter som antagits i form av förordningar eller beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig, ska undertecknas av rådets ordförande, eftersom de kan likställas med rättsakter med allmän giltighet i den mening som avses i den rättspraxis det hänvisats till i föregående punkt.
- 67 Det har redan påpekats i punkt 60 ovan att de omtvistade rättsakterna, såsom de offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, undertecknats av rådets ordförande och – såsom krävs enligt artikel 15 i rådets arbetsordning – av dess generalsekreterare.
- 68 I den mån de omtvistade rättsakterna kan likställas med en rad individuella beslut omfattas de däremot inte av något krav på att de ska undertecknas av rådets ordförande enligt artikel 297.2 första stycket FEUF, utan endast av den delgivningsskyldighet som följer av artikel 297.2 tredje stycket FEUF, vilken, såsom det erinrats om i punkt 64 ovan, omfattar beslut som anger till vem eller vilka de riktar sig och som således är av individuell karaktär.

- 69 Redogörelsen för skälen till varför en person, en grupp eller en enhet har förts upp i förteckningarna över personer, grupper och enheter som omfattas av restriktiva åtgärder avser nämligen, såsom generaladvokaten påpekat i punkt 56 i sitt förslag till avgörande, de individuella skäl som motiverar detta. Redogörelsen för skälen, såsom den bilagts de omtvistade rättsakterna och delgivits Hamas, ingår således inte bland de delar av dessa rättsakter som har allmän giltighet, utan avser den aspekt av dessa rättsakter som kan likställas med en rad individuella beslut.
- 70 Av bedömningen ovan följer att när det gäller rättsakter varigenom restriktiva åtgärder införs eller bibehålls, såsom de omtvistade rättsakterna, är rådets ordförande enligt artikel 297.2 första stycket FEUF – till skillnad från vad tribunalen funnit i punkt 288 i den överklagade domen – inte skyldig att utöver den rättsakt som innehåller den allmänna motiveringen av dessa restriktiva åtgärder även underteckna redogörelsen för de individuella skälen till varför en person, grupp eller enhet har förts upp i förteckningarna över personer, grupper och enheter som omfattas av dessa restriktiva åtgärder. Det är tillräckligt att denna redogörelse vederbörligen bestyrkts på annat sätt.
- 71 Detsamma gäller artikel 15 i rådets arbetsordning.
- 72 I denna artikel anges endast att ”texten” i rättsakter som antas av rådet ska undertecknas av rådets ordförande och generalsekreterare, men det preciseras inte vad som avses med detta begrepp.
- 73 Det framgår dock av ingressen till beslut 2009/937 att rådets arbetsordning har antagits för att beakta de ändringar som Lissabonfördraget medfört för unionens primärrättsliga bestämmelser avseende rådets funktion och dess ordförandeskap, samt dess förfarande för antagande av rättsakter. Härav följer att artikel 15 i denna arbetsordning, som bland annat avser undertecknande av rådets rättsakter, ska tolkas mot bakgrund av de relevanta fördragsbestämmelserna om denna funktion och detta förfarande, däribland artikel 297 FEUF. Nämnda artikel 15 kan följaktligen inte tolkas så, att den ålägger institutionens ordförande och generalsekreterare ett strängare krav på undertecknande än det som följer av artikel 297.2 första stycket FEUF.
- 74 Det ska tilläggas att i motsats till vad tribunalen slagit fast i punkterna 281–283 i den överklagade domen kan en sådan formell skyldighet att underteckna en redogörelse för individuella skäl inte heller kan härledas ur den motiveringsskyldighet som föreskrivs i artikel 296 FEUF. Denna bestämmelse innebär nämligen att det av motiveringen klart och tydligt ska framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för de vidtagna åtgärderna och så att den behöriga domstolen ges möjlighet att utföra sin prövning. Motiveringen måste således anpassas till rättsaktens beskaffenhet och till det sammanhang i vilket den antagits (dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkterna 68 och 69 samt där angiven rättspraxis). Såsom framgår av den rättspraxis som det erinrats om i punkt 55 ovan ska dessa krav inte förväxlas med de krav som avser bestyrkande av en unionsrättsakt, eftersom kontrollen av att denna formföreskrift iakttagits måste föregå varje annan kontroll av rättsakten.
- 75 Det framgår av samtliga ovanstående överväganden att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkterna 283 och 305 i den överklagade domen fann att eftersom redogörelsen för skälen att låta Hamas kvarstå i de förteckningar som bifogats de omtvistade rättsakterna inte hade undertecknats av rådets ordförande och generalsekreterare, skulle talan bifallas såvitt avsåg den åttonde grund som åberopats vid tribunalen, och de omtvistade rättsakterna ogiltigförklaras i den del de avsåg denna organisation.

- 76 Härav följer att överklagandet ska bifallas såvitt avser den första grunden, och att den överklagade domen ska upphävas såvitt talan bifallits med stöd av den åttonde grund som åberopats i första instans, de omtvistade rättsakterna ogiltigförklarats och det beslutats om rättegångskostnaderna.

Talan vid tribunalen

- 77 Enligt artikel 61 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol kan domstolen, om den upphäver tribunalens avgörande, antingen själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa målet till tribunalen för avgörande.
- 78 I förevarande fall är den talan om ogiltigförklaring av de omtvistade rättsakterna som Hamas väckt i första instans färdig för avgörande och det är därför lämpligt att slutligt avgöra målet, inom ramen för det överklagande som är anhängigt vid domstolen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 mars 2021, *Commission/Fútbol Club Barcelona*, C-362/19 P, EU:C:2021:169, punkt 108).
- 79 Till stöd för nyssnämnda talan åberopade Hamas de åtta grunder som det hänvisats till i punkt 24 ovan.
- 80 Vad gäller de sju första grunderna fann tribunalen att talan inte kunde bifallas med stöd av någon av dessa grunder, och vad gäller den andra grunden för överklagandet, avseende att vissa domskäl i den överklagade domen ska ändras, framgår det av punkterna 36–40 ovan att denna grund inte kan tas upp till prövning.
- 81 Det är dessutom utrett att Hamas inte inom ramen för ett anslutningsöverklagande har bestridit att denna del av den överklagade domen är välgrundad, vilket innebär att domstolens upphävande av den överklagade domen inte påverkar denna dom i den del tribunalen funnit att talan inte kan vinna bifall såvitt avser dessa grunder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 mars 2021, *kommissionen/Fútbol Club Barcelona*, C-362/19 P, EU:C:2021:169, punkt 109).
- 82 Det ska nämligen erinras om att Hamas hade kunnat inkomma med ett anslutningsöverklagande för att bestrida tribunalens slutsats att talan inte kunde vinna bifall såvitt avsåg de sju första grunderna, då det föreskrivs i artikel 178.1 i rättegångsreglerna att yrkandena i ett anslutningsöverklagande ska avse ett upphävande, helt eller delvis, av tribunalens avgörande, utan att räckvidden av yrkandena måste begränsas till att endast avse tribunalens avgörande i domslutet, till skillnad mot vad som föreskrivs i artikel 169.1 i rättegångsreglerna angående yrkanden i ett överklagande. I avsaknad av ett sådant anslutningsöverklagande har den överklagade domen rättskraft i den del tribunalen beslutat att inte bifalla talan såvitt avser de sju första grunderna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 mars 2021, *kommissionen/Fútbol Club Barcelona*, C-362/19 P, EU:C:2021:169, punkt 110).
- 83 Vad gäller den åttonde grunden, avseende underlåtenheten att bestyrka redogörelserna för skälen till de omtvistade rättsakterna, ska det påpekas att rådet har ingett kopior av de olika handlingar som på elektronisk väg skickats gemensamt till delegationerna från de medlemsstater som skulle rösta, samt skärmdumpar som visar rådets generalsekreterares elektroniska signatur och stämpel, jämte en tidsstämpel som bekräftar datum och klockslag för denna signatur. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 63 i sitt förslag till avgörande visar dessa uppgifter att rådets ordförande och generalsekreterare antog redogörelserna för skälen samtidigt som de omtvistade

rättsakterna – som signerats av rådets ordförande och generalsekreterare och som redogörelserna hänförde sig till – i enlighet med det skriftliga förfarande som föreskrivs i artikel 12.1 i arbetsordningen.

- 84 Hamas har inte heller åberopat någon uppgift eller särskild omständighet som kan ifrågasätta konstaterandet att de redogörelser för skälen som delgetts Hamas och den text som rådet antog till fullo överensstämmer med varandra. Under dessa omständigheter och mot bakgrund av övervägandena i punkterna 63–74 ovan finner domstolen att Hamas inte med framgång har lyckats ifrågasätta giltigheten av redogörelserna för skälen, och att talan kan inte vinna bifall såvitt avser den åttonde grunden.
- 85 Härav följer att Hamas talan ska ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 86 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken. Artikel 138 i rättegångsreglerna ska enligt artikel 184.1 tillämpas i mål om överklagande. Enligt artikel 138.1 ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 87 Rådet har yrkat att Hamas ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Hamas har tappat målet och ska därför bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för rådet i målet om överklagande och i första instans.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

- 1) Den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 4 september 2019, Hamas/rådet (T-308/18, EU:T:2019:557) upphävs, såvitt tribunalen biföll talan på den åttonde grund som åberopats i första instans och ogiltigförklarade rådets beslut (Gusp) 2018/475 av den 21 mars 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism, och om upphävande av beslut (Gusp) 2017/1426, rådets genomförandeförordning (EU) 2018/468 av den 21 mars 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism samt om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2017/1420, rådets beslut (Gusp) 2018/1084 av den 30 juli 2018 om uppdatering av förteckningen över personer, grupper och enheter som omfattas av artiklarna 2, 3 och 4 i gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av beslut (Gusp) 2018/475, och rådets genomförandeförordning (EU) 2018/1071 av den 30 juli 2018 om genomförande av artikel 2.3 i förordning (EG) nr 2580/2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2018/468, i den del dessa rättsakter avser Hamas, inbegripet Hamas-Izz al-Din al-Qassem.
- 2) Den talan som väckts av Hamas i mål T-308/18 ogillas.

- 3) Hamas ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd i målet om överklagande och i första instans.**

Underskrifter